

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

गणेशखिंड, पुणे - ४११००७

Savitribai Phule Pune University

Ganeshkhind, Pune - 411007

दूरध्वनी क्रमांक : ०२०- २५६२११५६/५७/७९

Telephone : 020-25621156/57/79

ईमेल/ Email : boards@pun.unipune.ac.in

शैक्षणिक विभाग (मान्यता कक्ष)

Academic Section (Approval Cell)

वेबसाइट/ Website: www.unipune.ac.in

परिपत्रक क्र. ९८ / २०२५

विषय:— विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेअंतर्गत Ph.D. Course Work Structure सुधारित करणेबाबत...

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार सर्व संबंधितांस या परिपत्रकाद्वारे कळविण्यात येते की, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेअंतर्गत Ph.D. Course Work Structure सुधारित करण्यास शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ पासून मान्यता देण्यात येत आहे.

मा. विभागप्रमुख/मा. प्राचार्य/मा. संचालक, सर्व विद्यापीठ शैक्षणिक विभाग/सर्व संलग्न महाविद्यालये/सर्व मान्यता प्राप्त परिसंस्था यांना विनंती की, सदर परिपत्रकाचा आशय सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावा.

गणेशखिंड, पुणे - ४११००७)

जावक क्र. सीबीएस/१९५)

दिनांक : ०८/०४/२०२५)

(स. द. डाबरखर)

उपकुलसचिव

प्रत माहितीसाठी व पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी:—

१. मा. अधिष्ठाता, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा, प्रस्तुत विद्यापीठ
२. मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ
३. मा. विभागप्रमुख, सर्व विद्यापीठ शैक्षणिक विभाग
४. मा. प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्न महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ
५. मा. संचालक, सर्व मान्यता प्राप्त परिसंस्था
६. मा. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ
७. मा. उपकुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ
८. मा. समन्वयक/सहायक कुलसचिव, विद्यापीठ उपकेंद्र : अहमदनगर, नाशिक
९. संचालक, माहिती तंत्रज्ञान सेवा विभाग

संदर्भ : टिपणी क्र. सीबीएस/६४, दि. १७ मार्च, २०२५

(टिपणी क्र. व्हीसी १५७८, दि. ५ एप्रिल, २०२५)

Savitribai Phule Pune University

(Formerly University of Pune)

Ph.D. Course Work

Structure

for

Faculty of Science and Technology

(w. e. f. academic year 2025-26)

Structure of the Ph.D. Course Work as prescribed by the University Grants Commission

Rules and regulations

As per rule regulations of SPPU Circular 07/2025 Ref number: PGS/87 dated 09/01/2025 and University Grants Commission (Minimum Standards and Procedures for Award of Ph.D. Degree) Regulations, 2022.

General Guidelines

1. The coursework is for 16 credits.
2. Contents of Course 1 and Course 3 shall be prescribed by the respective Board of Studies.
3. The recognized research center, based on the recommendations of the Research Advisory Committee, shall prescribe courses for the Ph.D. scholar, including research methodology and two subject-specific advanced courses, to be completed within two years of registration.
4. A course on Publication Ethics must be completed within two years from the date of registration by the Ph.D. scholar.
5. Candidates with an M.Phil. degree from SPPU who are admitted to the Ph.D. program, or those who have completed M.Phil. coursework and are permitted to proceed to a Ph.D., will be exempt from Ph.D. coursework, provided both programs are in the same subject. If the M.Phil. and Ph.D. programs are in different subjects, the candidate must complete Courses 2, 3, and 5 as specified, as per University Circular No. 07/2025 Reference Number PGS/87 dated 9th January 2025.
6. All other candidates admitted to the Ph.D. program are required to complete the coursework approved by the Academic Council of SPPU, achieving a minimum of 55% marks or its equivalent grade on the UGC 10-point scale, within the first two years of registration. Candidates will be permitted to continue with their Ph.D. studies and submit the thesis only after fulfilling these requirements.
7. Grades in the course work, including research methodology courses, shall be finalized after a combined assessment by the Research Advisory Committee and the Place of Research, and the final grades shall be communicated to the P. G. Admission Section of the SPPU.

8. All Ph.D. scholars, irrespective of discipline, shall be required to train in teaching /education /pedagogy/writing related to their chosen Ph.D. subject during their doctoral period. Ph.D. scholars may also be assigned 4-6 hours per week of teaching/research assistantship for conducting tutorial or laboratory work and evaluations.
9. The Research Advisory Committee can also recommend online/offline courses offered by UGC/National Agency/MOOCs/SWAYAM/NPTEL., etc., of 4 Credits each as part of the credit requirements for the Ph.D. program.

Ph.D. Coursework shall consist of the following components

Sr. No.	Course	Name of the Course	Credits	No. of Hours	Responsibility
1	1	Research Methodology	04	60	Research Center & research Supervisor
2	2	Attending at least one Seminar/ Conference/Workshop (National/ International) and Presenting paper/poster	01	-	Research Center & research Supervisor
3	3	Two Subject specific advanced level courses	08	120	Research Center
4	4	Research and Publication ethics	02	30	Research Center shall conduct the UGC approved 02 credits course as per UGC letter No. D.O.F. 1-1/2018 (Journal/CARE) Dated Dec.2019 and SPPU circular No. 65/2020 dated 3 rd march 2020 OR Research Scholar can complete the Research and Publication ethics course run by the Centre of Publication Ethics SPPU.
5	5	Pedagogical Training/ Industrial Visit Report / Assessment Statement	01	30	Research Center & research Supervisor
Total			16	240	

Details of the Courses

Course 1. Research Methodology

Credits: 04

No. of hours: 60

The Comprehensive syllabus shall be designed by the respective board of studies, which shall be made available on the website of SPPU.

Responsibility: Research Center and Research Supervisor

Course 2. Attending at least one relevant Seminar /Conference/Workshop etc. not less than two days. (National/International)

Credit: 1

It is highly desired that candidate shall present his/her research work in the Seminar/Conference/Workshop etc. (National/International)

Responsibility: Research Center and Research Supervisor

Course 3. Two Subject specific advanced level courses

Syllabus: The respective BOS shall design the syllabus for a minimum of 4 specific advanced level courses, out of which students shall select any 2 relevant courses based on the recommendation of the Research Advisory Committee.

This syllabus and module shall be available on the SPPU website.

Credits: 8 credits (Each Course of 4 credits)

No. of hours: 120

Responsibility: Research Center

Course 4: Research & Publication Ethics

Syllabus: Two Credit course, approved by UGC and compulsory for all Ph.D. students.

Modules	Unit Title	Teaching Hours
Theory		
RPE1	Philosophy and Ethics	4
RPE 2	Scientific Conduct	4
RPE 3	Publication Ethics	7
Practice		
RPE 4	Open Access Publishing	4
RPE 5	Publication Misconduct	4
RPE 6	Database and Research Metrics	7

Credits: 2 credits

No. of hours: 30

Responsibility: Research Center shall conduct the UGC approved 02 credits course as per UGC letter No. D.O.F. 1-1/2018 (Journal/CARE) Dated Dec. 2019 and SPPU circular No. 65/2020 dated 3rd March 2020

OR

Research Scholar can complete the Research and Publication ethics course run by the Centre of Publication Ethics SPPU.

Course 5: Pedagogical Training/Industrial Visit Report / Assessment Statement

Credits: 01 Credit

No. of hours: 30

Responsibility: Research Center & Research Supervisor

Award of Credits for Ph. D. Course Work

Table -1: Percentage to grade and grade point

Sr. No.	Grade Letter	Grade Point	Marks
1	O Outstanding	10	90 to 100
2	A+ (Excellent)	9	80 to 89
3	A (Very Good)	8	75 to 79
4	B+ (Good)	7	70 to 74
5	B (Above Average)	6	65 to 69
6	C (Average)	5	60 to 64
7	D (Pass)	4	55 to 59
8	F (Fail)	0	<55
9	Ab (Absent)	0	

Table -2: Illustration of the Structure of CGPA and Marks Scheme for Ph. D. Course Work (Sample Copy)

Sr No	Course Code	Course Name	Credit	Internal marks	External marks	Grade Letter	Grade Point (0-10)	Credit Point = (Credit X Grade Point)
1	RM	Research Methodology	4	30	70	A	8	32
2	SCW	Seminar/Conference/workshop	1	-	-	O	10	10
3	SPAL-1	Subject Specific Advanced Level Course-1	4	30	70	O	10	40
4	SPAL-2	Subject Specific Advanced Level Course-2	4	30	70	A+	9	36
5	RPE	Research and Publication Ethics	2	15	35	B+	7	14
6	PIA	Pedagogical Training/Industrial Visit report/Assessment Statement	1	07	18	A	8	8
Total			16	112	263		52	140

CGPA = Total Credit Point / Total Credit for The Course: 8.75

Final Grade: A+ Excellent

Result : Pass

Table No.3: CGPA Distribution and corresponding class of the degree awarded

Sr. No.	CGPA	Class of the Ph. D. course awarded
1	9.50 or More than 9.5	O Outstanding
2	8.25 or more but less than 9.50	A+ (Excellent)
3	6.75 or more but less than 8.25	A (Very Good)
4	5.75 or more but less than 6.75	B+ (Good)
5	5.25 or more but less than 5.75	B (Above Average)
6	4.75 or more but less than 5.25	C (Average)
7	4.00 or more but less than 4.75	D (Pass)

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

परिपत्रक क्र.२१८/२०२०

विषय : पीएच.डी. अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांच्या संशोधनाबाबतची माहिती अद्ययावत करणे, तसेच प्रोग्रेस रिपोर्ट, पुनर्नावनोंदणी अर्ज, गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis) इ. ऑनलाईन पध्दतीने Ph. D. Tracking System वर सादर करणेबाबत.

विद्यापीठाने, विद्यापीठ विभाग व मान्यताप्राप्त संशोधन केंद्र येथे पीएच.डी. अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी सन २०१७ पासून Ph.D.Tracking System सुरू केलेली आहे. विद्यार्थ्यांनी आपल्या संशोधनाबाबतची माहिती सादर System वर अद्ययावत करणेबाबत परिपत्रक संदर्भ क्र. शै.प्रवेश २०५/२०१६ दि. ०५/१२/२०१६, परिपत्रक संदर्भ क्र. शै.प्रवेश ५०९५ दि. ३०/१२/२०१६, परिपत्रक संदर्भ क्र. शै.प्रवेश ८७१ दि. ०३/०३/२०१७ अन्वये सर्व संबंधितांना सूचित करण्यात आलेले आहे. सोबत सादर परिपत्रकांच्या प्रती अवलोकनार्थ जोडल्या आहेत.

वरील परिपत्रकान्वये दिलेल्या सुचनेनुसार पीएच.डी. संशोधन करित असलेल्या विद्यार्थ्यांनी सादर System वर आपल्या प्रवेश व संशोधनाबाबतच्या प्रोग्रेस रिपोर्ट पर्यंतची माहिती अद्ययावत करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येत आहे. तथापि अद्यापही काही विद्यार्थ्यांनी आपली माहिती अद्ययावत केलेली नाही.

कोरोना विषाणुच्या (COVID - 19) प्रादुर्भावामुळे उद्भवलेली परिस्थिती व लॉकडाऊनमुळे विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ कार्यालयात प्रत्यक्ष येऊन संशोधनाबाबतची माहिती, पुनर्नावनोंदणी अर्ज, तसेच प्रबंध सादर करणे इ. प्रक्रिया पार पाडता आलेली नाही.

सादर परिस्थिती विचारात घेता विद्यापीठाने विद्यार्थ्यांच्या स्वाध्यास प्रथम प्राधान्य देऊन पीएच.डी. अभ्यासक्रमासाठी विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार सादर करावयाची कागदपत्रे, अर्ज, गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis), इ. बाबतची कार्यवाही ऑनलाईन/दुरस्थ माध्यमातून करावी असे निश्चित केलेले आहे. त्यानुसार यासाठी विद्यार्थ्यांना या सर्व सुविधा ऑनलाईन पध्दतीने Ph.D. Tracking System वर उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. विद्यार्थ्यांनी त्यांची माहिती Ph.D. Tracking System वर कशी अद्ययावत करावी याबाबत वरील परिपत्रकान्वये यापूर्वीच सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

या परिपत्रकाव्दारे सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, पीएच.डी. अभ्यासक्रमास प्रवेश घेऊन संशोधन करित असलेल्या विद्यार्थ्यांनी प्रवेशाबाबतची माहिती अद्ययावत करणे, तसेच प्रोग्रेस रिपोर्ट, पुनर्नावनोंदणी अर्ज, गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis)इ. सॉफ्ट प्रतीमध्ये (Soft Copy) Ph.D. Tracking System वर दि. ०१ ऑगस्ट २०२० पासून सादर कराव्यात.

प्रचलित कार्यपध्दतीनुसार विद्यार्थी एम.फिल/पीएच.डी. प्रबंध/प्रबंधिका व इतर मान्यतेची कागदपत्रे विहित नियमानुसार प्रत्यक्ष स्वरूपात शैक्षणिक प्रवेश विभागामध्ये सादर करतात. ऑनलाईन सोबतच ही व्यवस्थाही सुरू राहणार असून विद्यार्थ्यांना या दोन्हीपैकी (प्रत्यक्ष किंवा ऑनलाईन) यापैकी कोणत्याही एक पध्दतीचा वापर करता येईल.

ऑनलाईन प्रक्रियेबाबतची कार्यपध्दती

विद्यार्थ्यांनी करावयाची ऑनलाईन प्रक्रिया :-

- विद्यापीठ संकेतस्थळावर जाऊन Research या Tab वर Ph.D. Tracking या link वर Click केल्यानंतर Sign-up करावे.
- या लिंकव्दारे प्रत्येक विद्यार्थ्यांनी आपला योग्य ई-मेल आयडी व मोबाईल नंबर वापरून अकाऊंट तयार करावे.
- अकाऊंट तयार झाल्यानंतर login link ला Click करून आपली माहिती अद्ययावत करावी.

- सदर अकाऊंट विद्यार्थ्यांनी त्याच्या पुढील सर्व प्रक्रियेसाठी वापरावयाचे आहे. त्यामुळे आपला User Name व Password जतन करून ठेवावा.
- प्रत्येक विद्यार्थ्यांस अकाऊंट तयार करताना PUNCODE टाकणे आवश्यक आहे. PUNCODE म्हणजे विद्यापीठ विभाग/संशोधन केंद्र/संस्था यांचा BCUD Online चा User Name.
- पीएच. डी. अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांनी तसेच ज्या विद्यार्थ्यांचे Provisional Admission झालेले असेल किंवा गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis) सादर केलेले असेल अशा सर्व विद्यार्थ्यांनी सुध्दा आपली Online माहिती अद्ययावत करणे अनिवार्य आहे.

संशोधन केंद्र/संस्था/विद्यापीठ विभागासाठी ऑनलाईन प्रक्रिया :-

- संशोधन केंद्र/संस्था/विद्यापीठ विभाग यांनी आपल्या BCUD Online Login व्दारे Login करावे.
- विद्यापीठ विभाग/संशोधन केंद्र/संस्था येथील संशोधन मार्गदर्शक (Research Guide) यांनी त्यांच्या PG Recognition/Research Guide Recognition बाबतची माहिती BCUD Online Login व्दारे Teacher/College Profile मध्ये अद्ययावत करणे आवश्यक आहे.
- Login झाल्यानंतर Ph. D. Tracking System यावर डाव्या बाजूला दिलेल्या मेनू मधून link Open करावी.
- आपल्या संशोधन केंद्र/संस्था/विद्यापीठ विभाग अंतर्गत ज्या विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन माहिती भरलेली आहे अशा विद्यार्थ्यांची माहिती Confirm Button करून स्वीकारावी.
- **विद्यार्थ्यांचे नाव Confirm केल्यानंतर आपणांस विद्यार्थ्यांची माहिती बघता येईल व त्यात काही दुरुस्ती करावयाची असेल तर दुरुस्ती करता येईल.**
- संशोधन केंद्रातील ज्या मार्गदर्शकांची माहिती BCUD Online मध्ये अद्ययावत केलेली नसेल अशा मार्गदर्शकांची माहिती प्रथम त्या त्या संशोधन केंद्रांनी अद्ययावत करणे आवश्यक आहे. जेणेकरून विद्यार्थ्यांना आपली माहिती भरण्यास अडचणी येणार नाहीत.

प्रोग्रेस रिपोर्ट, पुनर्नावनोंदणी अर्ज, गोषवारा (Synopsis)/प्रबंध (Thesis) सादर करणेबाबत ऑनलाईन प्रक्रिया.

- ऑनलाईन प्रक्रियेबाबत User Manual मध्ये दिलेल्या सुचनेनुसार प्रोग्रेस करावी. User Manual हे Ph.D. Tracking System या लिंकवर उपलब्ध आहे.
- प्रोग्रेस रिपोर्ट, पुनर्नावनोंदणी अर्ज, गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis) सॉफ्ट कॉपीमध्ये सादर करावयाचे असल्याने त्याची कमाल मर्यादा ५ एम.बी. साईज मध्ये असणे आवश्यक आहे. त्यानुसार Ph.D. Tracking System वर जाऊन Upload करावेत.
- पुनर्नावनोंदणी/गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis) सादर करताना विद्यार्थ्यांनी विहित नमुन्यातील अर्जासह सोबत जोडलेल्या यादीतील कागदपत्रे आपल्या Ph.D. Tracking System - login वर अद्ययावत करणे आवश्यक आहे. आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता नसल्यास याबाबत कोणतीही कार्यवाही करता येणार नाही.
- सॉफ्ट कॉपी मध्ये माहिती सादर करताना विद्यार्थ्यांनी विहित नमुन्यातील अर्ज ऑनलाईन पध्दतीने भरणे आवश्यक आहे.
- विद्यार्थ्यांना पुनर्नावनोंदणी/गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis) साठी विहित केलेले शुल्क ऑनलाईन पध्दतीने Debit / Credit Card / Net Banking इ. व्दारे भरता येईल.
- विद्यार्थ्यांनी सादर केलेले अर्ज/गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis) यास संबंधित विद्यापीठ विभाग व मान्यताप्राप्त संशोधन केंद्र व मार्गदर्शक यांनी approved केल्यानंतरच त्यावर शैक्षणिक प्रवेश विभागामार्फत पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

संशोधन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या एम.फिल./पीएच.डी. मौखिक (Viva-Voce) परीक्षाबाबत.

सद्यस्थितीत ज्या विद्यार्थ्यांचे एम.फिल./पीएच.डी. अभ्यासक्रमांसाठी विहित केलेल्या तरतुदीनुसार संशोधन पूर्ण झालेले आहेत अशा विद्यार्थ्यांची मौखिक परीक्षा (Viva-voce) व्हिडीओ कॉन्फरेंसिंगव्दारे घेण्यात येत आहेत. यासंदर्भात विद्यापीठ परिपत्रक क्र. ११३/२०२० दि. ०८/०६/२०२० व परिपत्रक क्र. ११५/२०२० दि. १२/०६/२०२० नुसार सूचना देण्यात आलेले आहेत.

पीएच.डी. मौखिक परीक्षा (Viva-voce) घेण्यासंदर्भात कार्यवाही करताना पुढील बाबींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे. :

१. संबंधित मार्गदर्शकांकडे संशोधन करीत असलेल्या विद्यार्थ्यांची संशोधनाबाबतची संपूर्ण माहिती **Ph.D. Tracking System** वर अद्ययावत असणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी माहिती अद्ययावत केली असल्याबाबत संबंधित संशोधन केंद्रांनी व मार्गदर्शकाने खात्री करून घ्यावी.
२. संशोधक विद्यार्थ्यांने सादर केलेल्या प्रबंध/प्रबंधिका संदर्भातील परिक्षकांचे अहवाल विहित तरतुदीनुसार विद्यापीठास प्राप्त होणे आवश्यक असून अहवालासंदर्भात मार्गदर्शकाने शैक्षणिक प्रवेश विभाग यांच्याकडून अद्ययावत माहिती प्राप्त करून घ्यावी. तदनंतर **मौखिक परीक्षा (Viva-voce)** आयोजित करण्याबाबत पुढील कार्यवाही करावी.
३. संशोधक विद्यार्थ्यांची मौखिक परीक्षा (Viva-voce) विद्यापीठातील **ECDLIC (Econtent Development and Learning Innovation Center)** मार्फत घ्यावयाची असल्याने या बाबत विद्यापीठ विभागप्रमुख यांनी संचालक **ECDLIC (Econtent Development and Learning Innovation Center)** यांच्या सोबत चर्चा करून **Viva-voce** नियोजन करणे आवश्यक आहे.
४. मार्गदर्शकाने मौखिक परीक्षेसाठी (Viva-voce) Request generate करण्याची प्रक्रिया किमान १५ दिवस आधी पूर्ण करणे आवश्यक आहे.
५. मार्गदर्शकाने विद्यापीठ विभागप्रमुख, बाह्य परिक्षक यांच्या सोबत चर्चा करून अनुमती प्राप्त झाल्यानंतर संशोधक विद्यार्थ्यांच्या मौखिक परीक्षेचे (Viva-voce) नियोजन करावे
६. संबंधित मार्गदर्शकांनी आपल्या **Teachers Login** मध्ये जाऊन Viva-voce चे नियोजन करण्यासाठी ऑनलाईन अर्ज Generate करावा.
७. ऑनलाईन अर्ज (Request generate) प्राप्त झाल्यानंतर बाह्य परीक्षक (External Refree) व Chairman (HOD, concern University Department of SPPU.) यांना System व्दारे ई-मेल पाठविला जाईल. त्या ई-मेल वर दिलेल्या लिंकवरून त्यांनी त्यांची Viva-voce साठीची उपलब्धता कळवावी.
८. मार्गदर्शकाने Request generate केल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मौखिक परीक्षेसाठी (Viva-voce) निश्चित केलेले शुल्क Ph.D. Tracking System वर जाऊन ऑनलाईन पध्दतीने Debit / Credit Card / Net Banking इ. व्दारे भरावे.
९. मार्गदर्शक व विद्यापीठातील संबंधित विभाग यांच्याकडून Viva-voce बाबत ऑनलाईन अर्ज (Request generate) प्राप्त झाल्यानंतर तसेच **ECDLIC** यांनी सेंटर उपलब्धतेबाबत confirm केल्यानंतर phdviva@pun.unipune.ac.in या ई-मेलवर शैक्षणिक प्रवेश विभागाकडून Viva-voce घेण्यासंदर्भात नोटीस पाठविण्यात येईल. तदनंतरच संबंधित मार्गदर्शकाने IT Cell/ECDLIC centre, SPPU यांच्या मदतीने विद्यार्थ्यांची Viva-voce घेण्यासंबंधीची कार्यवाही पूर्ण करावी.
१०. मौखिक परीक्षेची (Viva-voce) कार्यवाही झाल्यानंतर विहित प्रपत्रात माहिती भरून phdviva@pun.unipune.ac.in या ई-मेलवर सादर करावी.

एम.फिल मौखिक परीक्षा (Viva-voce) घेण्यासंदर्भात

- एम.फिल अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांच्या संशोधनाबाबतची सर्व प्रक्रिया संबंधित विद्यापीठ विभाग व संशोधन केंद्र येथेच होत असल्याने प्रबंधिका सादर करणे इ. बाबची कार्यवाही संबंधित विद्यापीठ विभाग व मान्यताप्राप्त संशोधन केंद्र येथेच करण्यात यावी.

विद्यापीठ विभागा करीता : -

- विद्यापीठ विभागातील एम.फिल. अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची माहिती Ph.D. Tracking System वर अद्ययावत करण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाही. त्यामुळे वर विहित केल्यानुसार Viva-voce घेण्यासाठी कार्यपध्दती अवलंबिता येणार नाही. तथापि विद्यापीठ विभागात एम.फिल साठी संशोधन करीत असलेल्या ज्या विद्यार्थ्यांचे संशोधनाचे काम पूर्ण झालेले आहे. अशा विद्यार्थ्यांची मौखिक परीक्षा घेण्यासाठी phdviva@pun.unipune.ac.in या ई-मेलवर विद्यार्थ्यांच्या माहितीसह Request पाठविल्यास त्यांना Viva घेण्यासाठी त्यांना लिंक उपलब्ध करून देता येईल.

मान्यताप्राप्त संशोधन केंद्रांकरीता : -

- एम.फिल अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांच्या संशोधनाबाबत Viva-voce पर्यंतची सर्व प्रक्रिया संबंधित संशोधन केंद्र येथेच होत असल्याने या बाबतची कार्यवाही मान्यताप्राप्त संशोधन केंद्र येथेच करण्यात यावी.

प्री-पीएच.डी. सिनॉपसिस प्रेझेंटेशन (Pre -Ph.D. Synopsis presentation)

पीएच.डी. अभ्यासक्रमासाठी विहित केलेल्या तरतुदीनुसार संशोधक विद्यार्थ्यांनी प्रबंध/प्रबंधिका सादर करण्यापूर्वी संशोधनकरीत असलेल्या विद्यापीठ विभाग /मान्यता प्राप्त संशोधन केंद्र येथे Research Advisory Committee पुढे संशोधनाबाबतचे सादरीकरण करून (Pre Ph.D. Synopsis presentation) आवश्यक बाबींची पूर्तता करून अहवाल सादर करण्यात येतो. तथापि कारोनोमुळे उद्भवलेली परिस्थिती विचारात घेता विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष संशोधन केंद्र येथे उपस्थित राहून सादरीकरण करणे सोयीचे होत नाही.

संशोधक विद्यार्थ्यांची प्री-पीएच.डी. सिनॉपसिस प्रेझेंटेशन (Pre Ph.D. Synopsis Presentation) घेण्याबाबतची कार्यवाही संबंधित विद्यापीठ विभाग व संशोधन केंद्र येथे होत असल्याने व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे प्रेझेंटेशन घेण्याबाबतची कार्यवाही संबंधित संशोधन केंद्रामार्फत पार पाडावी.

महत्वाची सूचना :-

- विद्यापीठ विभाग/मान्यताप्राप्त संशोधन केंद्र येथे संशोधन करीत असलेल्या विद्यार्थ्यांची माहिती आपल्याकडे अद्ययावत ठेवण्यात यावी.
- जे विद्यार्थी त्यांच्या संशोधनाचे काम अर्धवट सोडून गेले असतील अथवा थांबविले असेल किंवा मुदत संपूनही विहित केलेल्या तरतुदीनुसार पुनर्नविनोदणी केलेली नसेल/मुदतवाढ घेतली नसेल अशा विद्यार्थ्यांची माहिती त्या त्या वेळी या कार्यालयास सादर करावी. जेणेकरून सदर विद्यार्थ्यांची नावे वगळण्याबाबत कार्यवाही करता येईल.

तरी पीएच.डी. अभ्यासक्रमास संशोधन करीत असलेल्या विद्यार्थी, संशोधन मार्गदर्शक, विद्यापीठ विभाग, मान्यताप्राप्त संशोधन केंद्र यांनी प्रोग्रेस रिपोर्ट, पुनर्नविनोदणी अर्ज, गोषवारा (Synopsis), प्रबंध (Thesis) इ. सादर करणे व अंतिम Viva-voce घेण्यासंदर्भात वर दिलेल्या सुचनेनुसार कार्यवाही करावी.

ऑनलाईन संदर्भात तांत्रिक मदतीसाठी संपर्क :-

- दुरध्वनी क्रमांक : ०२०-२५६२१२०५
- ई-मेल आयडी :- phdtracking_support@pun.unipune.ac.in (For Ph.D. Tracking)
phdviva@pun.unipune.ac.in (For M.Phil./Ph.D. Viva-voce)

गणेशखिंड, पुणे - ४११००७
संदर्भ : शै. प्रवेश/११७८
दिनांक : २८/०७/२०२०

उपकुलसचिव,
शैक्षणिक प्रवेश विभाग

प्रत :-

मा. विभागप्रमुख, सर्व शैक्षणिक विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
मा. प्राचार्य, सर्व संलग्नित महाविद्यालये, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
मा. संचालक, सर्व मान्यताप्राप्त संस्था/संशोधन केंद्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

आपणांस विनंती करण्यात येते की, सदर परिपत्रक आपल्या विभागात/संशोधन केंद्रातील मार्गदर्शकांच्या व विद्यार्थ्यांच्या निदर्शनास आणून देण्यात येऊन उपरोक्त दिलेल्या सुचनेनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

Savitribai Phule Pune University

Name of the Research Student:- _____
Name of Faculty :- _____
Name of Subject :- _____
Name of Guide :- _____
Name of the Research Centre:- _____
_____
Date of Admission :- _____

a) List of Documents to be updated on Ph.D. Tracing System

Sr. No.	Document List
1.	Admission Form in prescribed format as per provision of Ph.D. rules (Appendix 'A')
2.	Copy of Provisional Admission / Registration letter (Appendix 'C')
3.	Copy of Topic & Title approval letter (R & R Committee letter)
4.	Copy of Confirmation letter (Appendix 'D')
5.	Copy of Statement of Marks (10 th , 12 th , Graduate, Post Graduate)
6.	Copy of certificate of M.Phil., NET/SET/GATE/SRF/JRF (if applicable)
7.	Course Work Completion Certificate / In case of exemption upload M.Phil. declaration /Degree
8.	Copy of Guide Recognition Letter (valid period)
9.	Copy of Research Centre Recognition Letter
10.	Copy of Cast Certificate (if applicable)
11.	Copy of Guide Change Letter (if applicable)
12.	Copy of Title Change Letter (if applicable)
13.	Copy of Centre Change Letter (if applicable)
14.	Copy of Re-Registration Letter / Special Extension (if applicable)
15.	Copy of documents if the candidate availed any fellowship / scholarship
16.	Copy of six monthly progress report as per provision of Ph.D. rules (Appendix 'E')

b) List of Documents required to be uploaded for Synopsis Submission as per provision of Ph.D. rules

Sr. No.	Document List
1.	Synopsis Form in prescribed format (Appendix 'F')
2.	Copy of pre-synopsis presentation report along with copy of Synopsis
3.	Copy of online payment details against synopsis submission fees
4.	Copy of Research Advisory Committee Report of work evaluation of Research Scholar
5.	Copy of certificate of paper presentation in conference / seminar
6.	Copy of published paper in refereed journal
7.	Copy of payment details made by Research center against University share (Not applicable for University Department students)

c) List of Documents required to be uploaded for Thesis Submission as per provision of Ph.D. rules

1.	Thesis Form in prescribed format with soft copy of thesis as per Appendix 'G'
2.	Copy of online payment details against Thesis submission fees
3.	Copy of Plagiarism report as per provision of University Circular No. 175/2018 dated 27/09/2018
4.	Copy of Abstract of thesis
5.	Copy of acknowledgment of thesis by Guide and Research centre
6.	Copy of published paper in refereed journal (in case if not submitted at the time of synopsis)
7.	Copy of NOC from University Department, Library, Hostel (Only applicable for University Department Students)

d) Process for Viva-voce: For online viva-voce refer Circular No. 113/2020 dated 08/06/2020 and Circular No. 115/2020 dated 12/06/2020

Note:

- Student shall fulfil and complete all the norms and requirements of Synopsis and Thesis submission as per provision of Ph.D. rules vide Circular No. 217/2014 dated 28/11/2014 and Circular No. 14/2017 dated 09/01/2017
- Research Centre shall maintain and update the research students data.

Savitribai Phule Pune University
(formerly University of Pune)

Application for Re-Registration for M. Phil. / Ph. D.

Faculty: .....

Subject :.....

To,
Deputy Registrar,
PG Admissions,
Savitribai Phule Pune University, Pune – 411007

Sir,
I hereby apply for re-registration to the M.Phil./Ph.D. Program, I have been admitted as a Research Student for M.Phil./Ph.D. program in the ..... (Name of the Research Center) under Savitribai Phule Pune University.

Details as Below :

1. Name :.....

(Surname)

(Name)

(Father/Husband)

Mother

2. a) Gender :..... b) Nationality: .....

3. a) Date of Registration : .....

b) Date of Submission of Synopsis (If applicable) : .....

4. Correspondence Address: .....

Mobile No.:.....Email :.....

5. Name of the Guide : .....

Mobile No.:.....Email :.....

6. Name of the Co-guide (If applicable) : .....

7. Title of Research : .....

I declare that I have fulfilled and completed all the norms and requirements as per provisions of Ph.D. rules vide University Circular No. 14/2017 Dated 9th January 2017 and amended time to time. Attached herewith copies of progress report duly signed by the guide as per Clause 8(8.1.3) of the standards and procedure for award of M.Phil. and Ph.D. degrees.

Place: .....

Date: .....

(Signature of the Student)

(P.T.O)

Recommendation of Research Supervisor (Guide)

I certify that Shri./Smt.....
is doing his / her research work for M.Phil./Ph.D. degree under my guidance. His / Her research work is in progress and he /she should be able to submit his/her thesis in due course. I declare that the candidate meet all the norms and requirements as per provisions of Ph.D. rules wide University circular No. 14/2017 Dated 9th January 2017 and amended time to time.
Therefore, recommend that his /her application for re-registration be considered.

Place: .....

Date: .....

.....

Research Supervisor (Guide)

Recommendation of Research Centre

Shri./Smt ..... registered for M.Phil./Ph.D. program in the subject -..... under the supervision of Dr. .... at our Research Center w.e.f. .... and, his/her research work is in progress. Therefore, recommend that his /her application for re-registration be considered.

(Head SPPU / Principal / Director)

The committee recommends that, the application of Shri./Smt .....is considered and the candidate be permitted/not permitted to re-register his/her name for M.Phil./Ph.D. program for the period from.....to.....

Place: .....

Date: .....

Dean of the faculty / Chairman R & R Committee

Savitribai Phule Pune University

(Formerly University of Pune)

Doctor of Philosophy
(Submission of Synopsis)

To,
Deputy Registrar,
PG Admissions,
Savitribai Phule Pune University
Pune – 411007

Sir,

I ..... hereby submit soft copy of the synopsis of my thesis embodying the results of my research on (Please give the exact title of thesis) .....
.....
.....
for the Degree of Doctor of Philosophy in the Faculty of ..... in the subject of .....

I append herewith a signed statement showing the particulars of my work which is based on the discovery of new facts or of new relations of facts observed by others and how the work tends in the advancement of knowledge.

I also append herewith, a statement of indicating the source from which my information has been derived and the extent to which I have based my work on the work of others, and the portion or portions of my thesis which I claim as original.

For the thesis, which I submitting, No degree or diploma or distinction has been conferred on me before, either in this or in any other University.

In further support of my application, I am submitting herewith soft copy of published original research work done by me on the subject of my thesis and / or on cognate subjects.

1. Name: .....
(Surname) (Name) (Father/Husband) Mother

(Also in Devanagri Script).....

2. a) Gender:..... b) Religion : ..... c) Nationality: .....

3. a) Date of Registration : .....

Date of Re-Registration : .....(If applicable)

b) Ref. No. of Topic & title approval admission : ..... Date .....

c) Date of Submission of Synopsis: ..... (if submitted previously)

4. a) Name of the Master degree .....

b) Date, Month & Year of passing the above examination.....

c) Name of the University.....

d) Correspondence Address (In Full) : .....

Email: ..... Mobile No .....

5. Name of the Guide : ..... Phone No: ..... Email:.....

6. Name of the Co-guide (If any) : ..... Phone No: ..... Email: .....

7. Place of Research : .....

Email : ..... Phone No: .....

Signature of the Student

[P.T.O.]

Certificate of Research Supervisor (Guide)

I certify that the Project Work presented by Shri./Smt.....
represents his/her original work which was carried out by him/her at .....
under my guidance and supervision during the period ...../...../ 20..... to ...../...../ 20.....
I further certify that the forgoing statements made by him /her in regard to his /her Synopsis are correct.

Place : .....

Date : ..... Signature of Research Supervisor (Guide)

Checked & Verified by.....

Place : .....

Date : ..... Head, SPPU / Principal / Director

Certificate of the University Department / Research Center

This is to certify that Shri./Smt.....has completed
Pre-Ph.D. course and seminar on ..... as per provision of Ph.D. rules
vide University circular No. 217/2014 Dated 28/11/2014 and 14/2017 Dated 9/01/2017 and amended time
to time.

Place : .....

Date : .....
Head, SPPU / Principal / Director

Certificate of the University Department / Research Center

This is to certify that Shri./Smt.....has completed his /her
research work in the University Department / Research Center since.....

Place : .....

Date : .....
Head, SPPU / Principal / Director

Savitribai Phule Pune University

(Formerly University of Pune)

Doctor of Philosophy
(Submission of Thesis)

To,
Deputy Registrar,
PG Admissions,
Savitribai Phule Pune University
Pune – 411007

Sir,

I .....
hereby submit soft copy of the Thesis (Please give the exact title of
thesis).....
..... for the Degree of Doctor of
Philosophy in the Faculty of ..... in the subject of
.....

1. Name : .....
(Surname) (Name) (Father/Husband) Mother

(Also in Devanagri Script in same order) .....

2. a) Gender : ..... b) Religion : ..... c) Nationality: .....

3. a) Date of Registration : .....

Date of Re-Registration : .....(If applicable)

b) Date of Provisional Admission : .....

c) Date of Submission of Synopsis : ..... Challan Code : .....

4. Correspondence Address (In Full) : .....

Email : ..... Mobile No: .....

5. Name of the Guide : ..... Phone No: .....Email: .....

6. Name of the Co-guide (If any) : ..... Phone No: .....Email: .....

7. Place of Research : .....

Email : ..... Phone No: .....

Signature of the Student

[P.T.O.]

Certificate of Research Supervisor (Guide)

Certificate of the Guide CERTIFIED that the work incorporated in the dissertation /thesis (Title) .....
 .....
 submitted by Mr./Ms ..... was carried out by the candidate under
 my supervision / guidance. Such material has been obtained from other sources has been duly acknowledged
 in the dissertation /thesis.

Date: .....

.....

Research Supervisor (Guide)

Declaration by the Student

I declare that the dissertation /thesis entitled .....
 .....
 submitted by me for the degree of Master of Philosophy /Doctor of Philosophy is the record of work carried
 out by me during the period from ..... to ..... under the guidance
 of ..... and has not formed the basis for the award of any degree,
 diploma, associateship, fellowship, titles in this or any other University or other institution of Higher
 learning. I further declare that the material obtained from other sources has been duly acknowledged in the
 dissertation /thesis.

Date : .....

.....

Signature of the Student

Certificate by Research Center

I ..... (Name of Head, SPPU / Principal /
 Director) of ..... (Name of the Institute) which is
 Research Center under the subject ..... hereby declare that .....
 (name of student) is a registered Ph.D. student of the centre and has worked under .....
 (name of Guide)

I declare that ..... (name of the Candidate) meet all the
 norms and requirements of thesis submission as per provision of Ph.D. Rules vide University Circular No.
 217/2014 dated 28/11/2014 and Circular No. 14/2017 dated 09/01/2017

Date : .....

.....

Head, SPPU / Principal / Director